TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2007. gada 7. jūnijā *

Lieta C-80/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Tribunale ordinario di Novara* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2006. gada 5. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2006. gada 10. februārī, tiesvedībā

Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi

pret

Ecorad Srl,

piedaloties

Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] un P. Linda [*P. Lindh*] (referente),

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2007. gada 25. janvārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi* un *Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento* vārdā — F. Kapelli [*F. Capelli*] un M. Ugeta [*M. Ughetta*], *avvocati*,

— *Ecorad Srl* vārdā — E. Adobati [*E. Adobati*], *avvocato*,

— Austrijas valdības vārdā — K. Pezendorfere [*C. Pesendorfer*], pārstāve,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — D. Rekja [*D. Recchia*] un D. Lavunmi [*D. Lawunmi*], pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 29. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Komisijas 1999. gada 25. janvāra Lēmuma 1999/93/EK par būvizstrādājumu atbilstības apliecināšanas procedūru saskaņā ar Padomes Direktīvas 89/106/EEK 20. panta 2. punktu attiecībā uz durvīm, logiem, slēģiem, aizvirtņiem, žalūzijām un sauljumiem [un attiecīgām pierīcēm] (OV L 29, 51. lpp.) 2. un 3. panta, kā arī II un III pielikuma interpretāciju, iespēju uz tiem atsaukties un to spēkā esamību.

2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar prāvu starp sabiedrību *Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi* (turpmāk tekstā — "*Carp*") un *Ecorad Srl* (turpmāk tekstā — "*Ecorad*") par durvju, kas aprīkotas ar tā sauktajiem "avārijas" rokturiem, pirkuma līguma izpildi.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 89/106/EEK

3 Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīva 89/106/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz būvizstrādājumiem (OV 1989, L 40, 12. lpp.) — ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 1993. gada 22. jūlija Direktīvu 93/68/EEK (OV L 220, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 89/106"),

paredz likvidēt šķēršļus brīvai būvizstrādājumu apritei. Tā saskaņā ar 1. panta 1. punktu ir piemērojama būvizstrādājumiem tiktāl, ciktāl uz tiem attiecas pamatprasības, kas noteiktas būvdarbiem un kas paredzētas šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punktā.

4 Šīs direktīvas 4. panta 2. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis pieņem, ka izstrādājumi ir piemēroti lietošanai, ja tie nodrošina darba izpildi atbilstoši 3. pantā minētajām pamatprasībām un ja uz tiem ir *CE* marķējums. Šis marķējums norāda, ka minētie izstrādājumi atbilst vai nu valsts standartiem, ar kuriem ir transponēti saskaņotie standarti, vai arī Eiropas tehniskajam apstiprinājumam, vai valsts tehniskajām specifikācijām, kas paredzētas minētā panta 3. punktā, tiktāl, ciktāl nepastāv saskaņotas specifikācijas.

5 Direktīvas 89/106 6. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka dalībvalstis savā teritorijā nekavē tādu ražojumu brīvu apriti, laišanu tirgū vai izmantošanu, kuri atbilst minētās direktīvas noteikumiem.

6 Saskaņā ar Direktīvas 89/106 13. panta 1. punktu Kopienā reģistrēts ražotājs vai tā pārstāvis ir atbildīgs par apliecinājumu, ka ražojumi atbilst tehnisko specifikāciju prasībām minētās direktīvas 4. panta nozīmē. Šī panta 2. punktā ir paredzēts, ka attiecībā uz ražojumiem, kuru atbilstība ir apliecināta, tiek prezumēts, ka tie atbilst tehniskajām specifikācijām. Šo atbilstību nosaka, saskaņā ar III pielikumu veicot testus vai citas pārbaudes, pamatojoties uz tehniskajām specifikācijām.

7 Direktīvas 89/106 13. panta 3. un 4. punktā ir noteikts:

"3. Ražojuma atbilstības apliecinājums ir atkarīgs no tā, vai:

a) izgatavotājs izmanto ražošanas procesa kontroles sistēmu, lai nodrošinātu to, ka produkcija atbilst attiecīgajām tehniskajām specifikācijām;

vai

b) atsevišķiem ražojumiem, kas norādīti attiecīgajās tehniskajās specifikācijās, produkcijas kontroles vai paša ražojuma novērtēšanā un uzraudzības pasākumos papildus ražošanas procesa kontroles sistēmai ir iesaistīta apstiprināta sertifikācijas iestāde.

4. Komisija pēc apspriešanās ar komiteju, kas minēta 19. pantā, attiecīgajam ražojumam vai ražojumu grupai nosaka procedūras izvēli 3. punkta nozīmē, saskaņā ar III pielikumā sniegtajiem norādījumiem ņemot vērā:

a) ražojuma svarīgumu attiecībā uz pamatprasībām, jo īpaši tām, kas attiecas uz veselību un drošību;

b) ražojuma specifiku;

c) ražojuma raksturlielumu mainīguma ietekmi uz tā piemērotību izmantošanai;

d) jutību attiecībā uz defektiem ražošanā.

Katrā gadījumā jāizvēlas pēc iespējas mazāk apgrūtinošā procedūra, kas ir droša.

Šādi noteiktu procedūru norāda pilnvarojumos un tehniskajās specifikācijās vai to publikācijās."

8 Direktīvas 89/106 14. pantā ir noteikts:

"1. Saskaņā ar III pielikumu, piemērojot aprakstītās procedūras:

a) šīs direktīvas 13. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajā gadījumā — Kopienā reģistrēts izgatavotājs vai viņa pārstāvis uzrāda ražojuma atbilstības deklarāciju;

vai

b) šīs direktīvas 13. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā — apstiprināta sertifikācijas iestāde izdod atbilstības sertifikātu produkcijas kontroles un uzraudzības pasākumu sistēmai vai pašam ražojumam.

Sīki izstrādāti noteikumi atbilstības apliecinājuma procedūras īstenošanai izklāstīti III pielikumā.

2. Izgatavotāja atbilstības deklarācija vai atbilstības sertifikāts dod Kopienā reģistrētam izgatavotājam vai viņa pārstāvim tiesības uzlikt attiecīgu EK zīmi [*CE* marķējumu] uz paša ražojuma, uz tam piestiprinātas etiķetes, uz tā iepakojuma vai uz tirdzniecības pavaddokumentiem. EK zīmes paraugs un tās izmantošanas noteikumi attiecībā uz katru atbilstības apliecinājuma procedūru izklāstīti III pielikumā."

Lēmums 1999/93

9 Komisija ir pieņēmusi Lēmumu 1999/93, lai precizētu durvju, logu, slēģu, aizvirtņu, žalūziju un sauljumu atbilstības apliecināšanas procedūras.

10 Saskaņā ar šī lēmuma 1. pantu I pielikumā paredzētajiem ražojumiem un ražojumu grupām atbilstība ir jāapliecina saskaņā ar procedūru, kas balstīta uz ražošanas procesa kontroles sistēmu, par kuru ir atbildīgs tikai ražotājs. Šī lēmuma 2. pantā ir paredzēts, ka II pielikumā paredzētajiem ražojumiem atbilstība ir jāapliecina ne tikai saskaņā ar šo pašu kontroles sistēmu, bet arī saskaņā ar procedūru, atbilstoši kurai ražošanas procesa kontroles vai pašu ražojumu novērtēšanā un uzraudzībā tiek iesaistīta akreditēta sertifikācijas iestāde.

11 Lēmuma 1999/93 II pielikumā ir paredzēti šādi ražojumi:

"Ugunsizturīgas durvis un vārti (ar attiecīgajām pierīcēm vai bez tām):

— izmantošanai aizsardzībai pret ugunsgrēka un dūmu izplatīšanos un avārijas izejām.

[..]

Ugunsizturīgu durvju un vārtu pierīces:

— izmantošanai aizsardzībai pret ugunsgrēka un dūmu izplatīšanos un avārijas izejām."

12 Lēmuma 1999/93 3. pantā ir paredzēts, ka atbilstības apliecināšanas procedūru, kas noteikta minētā lēmuma III pielikumā, norāda pilnvarojumos norādījumiem par Eiropas tehnisko apstiprinājumu. Šis III pielikums pilnvaro Eiropas Standartizācijas komiteju/Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komiteju (*CEN/CENELEC*) attiecīgajos harmonizētajos standartos precizēt atbilstības apliecināšanas sistēmas. Attiecībā uz durvīm, vārtiem un pierīcēm, kas paredzētas izmantošanai aizsardzībai pret ugunsgrēku vai dūmu izplatīšanos un avārijas izejām, Lēmuma 1999/93 III pielikumā paredzēts, ka Direktīvas 89/106 III pielikuma 2. punkta i) apakšpunktā minētai apstiprinātai sertifikācijas iestādei ir jāizmanto atbilstības apliecināšanas procedūra.

13 Ir skaidrs, ka laikā, kad radās pamata prāvas faktiskie apstākļi, vēl nepastāvēja harmonizēts standarts par ārdurvīm, ko var aprīkot ar avārijas rokturiem.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

14 2005. gada aprīlī *Ecorad* lūdza *Carp* piegādāt un uzstādīt trīs ārdurvis, kas aprīkotas ar avārijas rokturiem. Pēc pirmo durvju uzstādīšanas *Ecorad* 2005. gada maijā norādīja, ka uzstādītais ražojums neatbilst Kopienu tiesiskajam regulējumam, jo *Carp* nav Lēmumā 1999/93 paredzētas apstiprinātas sertifikācijas iestādes izdota atbilstības sertifikāta (jeb "sertifikācijas sistēmas Nr. 1"). Tāpēc *Ecorad* atteicās izpildīt līgumsaistības.

15 Tādējādi *Carp* vērsās *Tribunale ordinario di Novara* [Novaras apgabala Tiesa], lai panāktu tai nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu. Minētajā prāvā *Ecorad* atsaucas uz pārdotās lietas neatbilstību Kopienu tiesiskajam regulējumam un šajā sakarā norāda, ka *Carp* nav ievērojusi Lēmuma 1999/93 noteikumus.

16 Rīkojumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu *Tribunale ordinario di Novara* norāda, ka strīda izšķiršanai ir nepieciešama Lēmuma 1999/93 interpretācija, un jautā, vai tas ir spēkā, ja pieņem, ka tas ir tieši piemērojams.

17 Šajos apstākļos *Tribunale ordinario di Novara* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Lēmuma 1999/93/EK 2. un 3. pants un II un III pielikums ir jāinterpretē tādējādi, ka durvis, kuras ir paredzēts aprīkot ar avārijas rokturiem, nevar ražot

uzņēmēji (galdnieki), kas nav izpildījuši atbilstības apliecināšanas sistēmas Nr. 1 nosacījumus?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai Lēmuma 1999/93/EK 2. un 3. panta un II un III pielikuma noteikumi, neatkarīgi no tā, vai Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*) ir pieņēmusi tehniskus standartus, ir juridiski saistoši no minētā lēmuma spēkā stāšanās dienas attiecībā uz atbilstības apliecināšanas procedūras veidu, kas ir jāievēro tādu durvju ražotājiem (galdniekiem), kuras ir paredzēts aprīkot ar avārijas rokturiem?

3) Vai Lēmuma 1999/93/EK 2. un 3. pants un II un III pielikums ir jāuzskata par spēkā neesošiem, jo tie ir pretrunā samērīguma principam tiktāl, ciktāl tie uzliek pienākumu visiem ražotājiem ievērot atbilstības apliecināšanas procedūru Nr. 1, lai tie pašu ražotām un ar avārijas rokturiem aprīkotām durvīm varētu uzlikt *CE* marķējumu (kas piešķir *CEN* pilnvaras pieņemt attiecīgus tehniskos standartus)?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

18 Lai izskatītu pirmo un trešo jautājumu, kas attiecas uz Lēmuma 1999/93 interpretāciju un spēkā esamību, vispirms ir jāsniedz apstiprinoša atbilde uz otro jautājumu, ar kuru iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai minētajam lēmumam ir juridiski saistošas sekas. Vispirms tomēr ir jānoskaidro, vai uz šo lēmumu var atsaukties prāvā starp privātpersonām.

19 Šajā aspektā *Carp* norāda, ka Lēmums 1999/93 faktiski tai nerada juridiski saistošas sekas, jo tā nav šī lēmuma adresāte. *Ecorad* tieši pretēji uzskata, ka tai pamata prāvā ir tiesības atsaukties uz minēto lēmumu.

20 Tā kā šajā sakarā iepriekš nav jāpārbauda Lēmuma 1999/93 spēkā esamība, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru direktīva pati nevar radīt pienākumus privātpersonām un tādējādi uz to nevar atsaukties attiecībā pret privātpersonām. No tā izriet, ka pat direktīvas norma, kas ir skaidra, precīza un bez nosacījumiem un kuras mērķis ir privātpersonām piešķirt tiesības vai uzlikt pienākumus, nav piemērojama prāvā starp privātpersonām (1986. gada 26. februāra spriedums lietā 152/84 *Marshall*, *Recueil*, 723. lpp., 48. punkts; 1994. gada 14. jūlija spriedums lietā C-91/92 *Faccini Dori*, *Recueil*, I-3325. lpp., 20. punkts; 1996. gada 7. marta spriedums lietā C-192/94 *El Corte Inglés*, *Recueil*, I-1281. lpp., 16. un 17. punkts; 2004. gada 7. janvāra spriedums lietā C-201/02 *Wells*, *Recueil*, I-723. lpp., 56. punkts, un 2004. gada 5. oktobra spriedums apvienotajās lietās no C-397/01 līdz C-403/01 *Pfeiffer* u.c., Krājums, I-8835. lpp., 108. un 109. punkts).

21 Lēmums 1999/93 tika pieņemts, pamatojoties uz Direktīvas 89/106 13. panta 4. punktu, un ir adresēts dalībvalstīm. Tas ir vispārpiemērojams tiesību akts, kurā ir precizēti atbilstības apliecināšanas procedūru veidi, kas attiecīgi ir piemērojami attiecībā uz durvīm, logiem, slēģiem, aizvirtņiem, žalūzijām un sauljumiem, un kurā *CEN/CENELEC* ir pilnvarota šo procedūru saturu precizēt attiecīgos harmonizētos standartos, kas katras dalībvalsts standartizācijas iestādei pēc tam ir jātransponē valsts tiesībās. Līdz ar to saskaņā ar EKL 249. pantu Lēmums 1999/93 ir saistošs tikai dalībvalstīm, kas saskaņā ar 4. pantu ir vienīgās tā adresātes. Šajos apstākļos iepriekšējā punktā minētajā judikatūrā ietvertie apsvērumi, kas attiecas uz direktīvām, *mutatis mutandis* ir piemērojami attiecībā uz iespēju uz minēto lēmumu atsaukties attiecībā pret privātpersonu.

22 Tādējādi uz otro iesniedzējtiesas jautājumu ir jāatbild tā, ka prāvā, kas saistīta ar vienas privātpersonas līgumisko atbildību, otra privātpersona nevar atsaukties uz to,

ka pirmā ir pārkāpusi Lēmuma 1999/93 2. un 3. panta un II un III pielikuma noteikumus.

23 Ņemot vērā šo atbildi, uz pirmo un trešo prejudiciālo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

24 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Prāvā, kas saistīta ar vienas privātpersonas līgumisko atbildību, otra privātpersona nevar atsaukties uz to, ka pirmā ir pārkāpusi Komisijas 1999. gada 25. janvāra Lēmuma 1999/93/EK par būvizstrādājumu atbilstības apliecināšanas procedūru saskaņā ar Padomes Direktīvas 89/106/EEK 20. panta 2. punktu attiecībā uz durvīm, logiem, slēģiem, aizvirtņiem, žalūzijām un sauljumiem 2. un 3. pantu, kā arī II un III pielikumu.

[Paraksti]